

Старий пес і вовк

Божена Нємцова

В одного чабана був пес Бодрик. Пес той був дуже старий, не мав уже в роті жодного зуба, шкутильгав на задні ноги, і все тіло його було посмуговане шрамами від вовчих пазурів. Усе життя він вірно служив чабанові й безстрашно захищав його отару. Але на старість доля повелася з ним надто жорстоко!

— Старого пса треба вигнати геть! — сказав якось чабан. — Нащо мені годувати його, коли до овець я можу взяти молодого собаку!

І немічного Бодрика вигнали з двору, не давши йому навіть поїсти, а молодого нагодували й спустили стерегти отару.

Прикро стало Бодрикові, що чабан його вигнав; ліг він під тином на смітнику й заплакав. Настала ніч. Молодий пес заліз до буди й заснув. А Бодрик, маючи звичку вночі не спати, лежав на смітнику й наслухав. Зненацька він почув поблизу вовка й підвівся, щоб перемайнати через тин і погнатися за ним. Але ноги в нього підігнулися від кволості й голоду. Бодрик сумно зітхнув і ліг знову. "Хазяїн не нагодував мене й вигнав геть, то нехай вовк тепер поїсть його овечок", — подумав він, не став більше підводитись і навіть не загавкав. А молодий пес тим часом міцно спав, вовка не чув, і вовк спокійнісінько виніс із кошари вівцю. Прийшов хазяїн уранці доїти овець, побачив — бракує однієї овечки, здогадався, що її вкрав вовк, і зрозумів: молодий пес не виправдав його сподівань. Почав він каятись, що скривдив Бодрика.

"От якби був стеріг старий Бодрик, то він не дозволив би вовкові вкрати вівцю", — подумав хазяїн і, покликавши до себе вірного пса, погладив його по голові й нагодував.

Бодрик не тямив себе від радості й весело стрибав довкола хазяїна.

А коли настав вечір, він уже не лежав на смітнику, а ходив довкола кошари, мовби знаючи, що вовк любить вертатися туди, де колись украв вівцю. І справді, вовк прийшов знову, сподіваючись і сьогодні поласувати вівцею; але цього разу він схопив облизня.

— Що тобі тут треба? — визвірився на нього Бодрик, коли вовк наблизився до кошари.

— Що треба, питаєш? Вівцю треба, — відповів вовк.

— Забирайся геть, нікчема, вівці я тобі не дам, — крикнув Бодрик.

— Прошу тебе, дозволь мені взяти тільки одну овечку, і ми поділимося нею.

— Нічого спільного з тобою мати я не хочу; вчора мені хазяїн не дав їсти, я був голодний і зовсім не мав сили, через те й віддав тобі вівцю, але сьогодні він мене ситно нагодував, у мене знов з'явилася сила, й вівці я тобі не дам!

— Якщо не даси мені вівці, я викличу тебе помірятися зі мною силою!

— Ну що ж, я не проти, тільки дозволь спершу відбути вартування, а потім я прийду до лісу й ми поміряємося з тобою силою, — відповів старий пес.

Бачачи, що вівці сьогодні йому не нюхати, вовк забрався геть, але вирішив помститися псові. Вернувшись до лісу, він покликав собі на допомогу ведмедя й

лисицю.

Пес, знаючи вовчі звичаї, пішов до лісу не сам, а взяв собі на допомогу своїх друзів — кабана й старого кота.

Коли ведмідь і лисиця побачили, що до лісу сунуть кульгавий пес, старий кіт і кабан, вони перелякалися не на жарт.

— Погляньте, друзі,— вигукнув ведмідь,— як цей передній визбирує каміння, щоб закидати ним нас!

Пес кульгав, а ведмідь подумав, що то він збирає каміння.

— А дивіться, як той другий вимахує на всі боки шаблею! — закричала лисиця. Кіт вимахував хвостом, а лисиця подумала, що то він вимахує шаблею.

А коли вони ще й почули, як зарохкав кабан, то перелякалися на смерть; ведмідь дременув зі страху на дерево, а лисиця гайнула в чагарі. Коли троє друзів увійшли до лісу, кіт весь час муркотів: "Мур-мур-мур",— а лисиці причулося, що він каже "чагар, чагар", вона злякалася, вискочила з чагарів і кинулася навтіки.

Кабан підійшов під дерево, на яке виліз ведмідь, і зарохкав: "Рох-рох-рох". А ведмідь подумав, що той каже "вгору, вгору" й що хоче вилізти на дерево. Злякавшись, ведмідь швидко з'їхав униз і дав такого дьору, що тільки п'яти замигтіли.

Побачив вовк, що товариші його тікають, і собі дременув у хащі. А старий Бодрик, здобувши без ніяких зусиль поле бою, весело повернувся додому разом зі своїми друзями.

З того часу він жив у чабана аж до самої смерті й не знав більше ніякого лиха.